

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skolepro. [Viby].]

KLUK

FRA VESTERGÅRDSSKOLEN, VIBY

UDGIVET AF
PÅRULF SKJELVÅG
BILLYSTAD

NR 5 NOVEMBER 1980

NY I SKOLENÆVNET

Kirsten Bach – forlader nævnet

Kirsten Bach, som har været medlem af skolenævnet på Vestergårdsskolen i efterhånden mange år har trukket sig ud af skolenævnet. Af helbreds-mæssige årsager har Kirsten Bach måttet trække sine aktiviteter ned, og så sig altså ikke i stand til at fortsætte i nævnet.

Kirsten Bach har altid været et meget engageret medlem i nævnet, og ikke mindst hendes store kendskab til ad-

Rita Poulsen – ny i nævnet

ministrative forhold har ofte været til stor støtte i nævnet.

Vi øvrige medlemmer af nævnet vil gerne her takke Kirsten Bach for hendes indsats i de forløbne år og ønske for hende at hun genvinder sine kræfter.

Kirsten Bach erstattes i skolenævnet af Rita Poulsen, som hermed ønskes velkommen til nævnsarbejdet.

Skolenævnet

Redaktion

Fra skolenævnet:

Erik Meldgaard (ansv.) telf 110239

Eva Fisker Petersen telf 281352

Stig Farsø Nielsen telf 147677

Fra lærerrådet:

Jørgen Lumbye telf 161316

NY FORMAND FOR LÆRERRÅDET

Jørgen Lumbye har afløst Leif Pehrsson som formand for lærerrådet. I den anledning har vi bedt den nye formand fortælle om rådets arbejde:

Jeg tror - uden at vide det bestemt - at mange, måske endda de fleste elever og forældre opfatter lærerrådet som 'den frelsende engel', der får alle brikker til at falde på plads eller som 'den onde heks', der ødelægger alt. Og de, der ikke har en klar fornemmelse af, hvad et lærerråd er, eller at der i det hele taget er noget, der hedder et lærerråd, for dem er det vel sagtens blot 'lærerne', som kendes og huskes som nogle, der 'giver lov' eller 'forbyder' - mest det sidste.

Helt korrekt er lærerrådet imidlertid alle skolens lærere, skoleinspektøren, viceinspektøren, skolepsykologen og de faste vikarer, altså alle de, der har undervisningstimer med eleverne på skolen.

Når man ikke blot siger lærerne men taler om et lærerråd, er det vel sagtens for at gøre det lettere at beskrive

- som vi lige har set det - hvem der præcis er tale om, hvordan disse personer skal organisere sig, hvordan der skal samarbejdes med disse personer, og hvad der skal samarbejdes om. Som alle andre forsamlinger vælger lærerrådet en formand, en næstformand og en sekretær. Formanden indkalder til møderne og leder i det hele taget lærerrådets arbejde, næstformanden træder ind 'under formandens forfald', og sekretæren skriver ned, hvad der siges af væsentlige ting på møderne. Formanden er også lærerrådets bindeled udadtil til et fælles-lærerråd med repræsentanter fra alle skoler i kommunen, ligesom han har plads i det af skolens forældrekrede valgte skolenævn.

Lærerrådet har - ganske kort fortalt - forbindelsen udadtil til de kommunale myndigheder og til skolenævnet. I dette samarbejde er hovedreglen, at kommunen og skolenævnet i bestemte sager har pligt til at spørge lærerrådet, og lærerrådet har pligt til at svare. Ligeledes kan situationen vendes om, så lærerrådet spørger eller siger sin mening til kommunen eller til skolenævnet, og skønt disse ikke har pligt til at svare, sker det selvfølgelig normalt.

En enkelt pudsig detalje ligger i, at skoleinspektøren i enkelte tilfælde skal spørge lærerrådet. Han kommer derved til at stå over for det lærerråd, han selv er medlem af.

Hvad der skal samarbejdes med lærerrådet om, beskrives ret detaljeret i den lov, der danner grundlaget for alt dette her. Hovedreglen er, at det altid skal handle om skolen, og det kun lærerrådets egen skole. Herom kan lærerrådet til gengæld udtale

sig om hvad som helst over for kommunen og skolenævnet.

Det skal retfærdigvis siges, at også sager på højere plan (kommune og amtskommune) kan komme på tale, men i disse tilfælde udtaler lærerrådet sig gennem det tidligere nævnte fælles-lærerråd, hvori alle kommunens skoler er repræsenteret. Det er ligeledes først og fremmest om lærerrådets egen skole, at kommunen henvender sig for at få en udtalelse, selv om det sker, at lærerrådet bedes om en udtalelse om kommunale og amtskommunale sager uden om fælles-lærerrådet.

Den mest detaljerede beskrivelse af, hvad der skal samarbejdes med lærerrådet om, gælder samarbejdet med skolenævnet. Emnerne er her forholdene omkring skolens skema, undervisningsmaterialerne, inventaret, budgettet og ordensreglerne. Og samarbejdets form er beskrevet sådan, at skolenævnet i disse sager altid skal have en erklæring fra lærerrådet, forinden det (skolenævnet) træffer beslutning.

Tit og ofte har jeg hørt udtryk, der siger noget om, at dette eller hint ikke bliver til noget, 'for lærerrådet har sagt nej'. Sådanne udtalelser må bygge på en ide om, at lærerrådet har en masse at skulle have sagt. Sandheden er imidlertid den, at lærerrådet ikke kan bestemme noget som helst. Ikke en eneste endelig beslutning er lagt i hænderne på lærerrådet. Alle beslutninger træffes i skolenævnet og hos de kommunale myndigheder. Selv om det hedder, at de skal 'høre' lærerrådet forinden de træffer beslutning, er beslutningerne alene deres. Kun i et enkelt tilfælde kan lærerrådet beslutte, men da denne beslut-

ning kan bringes for skolenævnet til endelig afgørelse, kan jeg roligt fastholde, at lærerrådet ikke kan bestemme noget som helst.

Det kunne efter denne konstatering være nærliggende at spørge, om det så overhovedet er nogen nytte til, at lærerrådet arbejder med sagerne og gør sig ulejlighed med at udtale sig. Selvfølgelig nytter det. For selv om lærerrådet ikke kan bestemme noget, kan det sagtens påvirke beslutningerne gennem sine udtalelser, især hvis de bærer præg af indsigt og bevidsthed. Og selv om alt for mange i skrift og tale mener at have forstand på skoleforhold, er der dog stadig en del problemer omkring skolens indre liv, som i særlig grad lærerne har indsigt i. Når så de, der skal bestemme, ved det, kan det meget vel tænkes, at lærerrådets nej også bliver deres nej.

Jeg vil imidlertid vove den påstand, og jeg kunne såmænd sagtens dokumentere den, at lærerrådet næsten aldrig siger nej til noget, eller, som det hedder, udtaler sig imod et forslag. Når man alligevel så tit hører, at 'lærerrådet siger nej', kunne det være, fordi de, der har truffet den endelige beslutning, glemmer, at det afgørende er selve beslutningen, sådan som de har truffet den. Og således bør de stå ved den. Hvis beslutningen er rigtig, er det ligegyldigt om grundlaget er 'lærerrådets nej'.

Men selv om det som sagt ikke høres så tit, kan man som lærerråd glæde sig over, at en mængde sager føres igennem, måske netop fordi 'lærerrådet sagde ja'.

forts. s. 5

AFGANGSKLASSENE 79/80

10C

10D

10Ehj

DEMENTI

I sidste nr. af KLUK var det i elevrådets omtale af diskoteksfester nævnt, at Søndervangskolen havde været arrangør af adskillige fester, og 'disse har affødt problemer af en meget kedelig karakter. Disse problemer skyldes bl.a., at elever fra andre skoler har haft adgang, og at spiritus har været et kendt fænomen'.

Redaktøren beklager, at bladet har bragt denne omtale, som er forkert, idet Søndervangskolen ikke har været arrangør af de omtalte fester, og derfor ikke har haft noget ansvar for disse festers forløb.

E. Meldgaard

fortsat..

Lærerrådets udtalelse til en sag er jo et udtryk for lærernes holdning i den pågældende sag, og hvis en sådan sag skal gennemføres bl.a. eller alene af lærerne, må enhver, der skal træffe beslutning, indse nødvendigheden af, at de samme lærere vil være med og gå ind for sagen. Og lærerne går - viser der sig - ind for ethvert forslag, som går i retning af at skabe en bedre Vestergårdsskole for alle, der arbejder her, også og ikke mindst for eleverne.

Jørgen Lumbye.

ORIENTERINGSaften FOR NYE

Onsdag den 10. september blev der afholdt et møde for forældre til nye elever. Det var fortrinsvis forældre til elever i de nye børnehaveklasser der var mødt. Efterhånden er det jo blevet mest almindeligt, at børnene starter med børnehaveklassen. Derfor er der kun meget få forældre til 1. klasse-elever, der deltager. I år kun en enkelt.

På mødet orienterede skolelæge, tale- og hørelærer, tandklinikleder, og E. Salomonsen orienterede om skolepsykologens arbejde, i dennes fravær.

Hvad der blev nævnt skal ikke refereres her, idet den nye folder, som skolens informationsudvalg nu har fået færdig, indeholder alle væsentlige oplysninger.

Efter kaffen var der lejlighed til at stille spørgsmål og snakke om forskellige ting. Interessant var det, at kun nogle enkelte forældre til børn i børnehaveklasserne i år havde

problemer med at få børnene til og fra skole. Og disse havde løst deres problemer, ihvertfald midlertidigt. Trafikudvalget havde arbejdet med forskellige muligheder for at løse problemet, som ligger i, at skolepatruljen ikke er posteret når børnene kommer og går, henholdsvis ved elleve-tiden og når det sene børnehaveklasse-hold får fri. Men nogen endelig løsning blev ikke nået. Det synes heldigvis ikke at være noget større problem i dette skoleår. Skolenævnetsformanden sluttede mødet med at opfordre de nye klassers forældre til at danne forældreråd i de enkelte klasser. Disse forældreråd er efterhånden udbredte på skolen. De skaber mange gode aktiviteter og kan ofte være medvirkende til at man kommer såvel små som store problemer i forkøbet, fordi man taler sammen og får mere føling med klassens dagligdag.

EM

FRITIDSHJEMMET

Nogle spørger nok sig selv: Hvordan går det egentlig med fritidshjemmet, som skal bygges ved Vestergårdsskolen? Heldigvis kan vi meddele, at der sker noget i sagen. Man er nu kommet så langt, at der er fremlagt et forslag i form af en plan- og perspektivskitse, der viser den foreslåede placering af fritidshjemmet.

Af skitsen fremgår det, at bygningen i arkitektonisk henseende vil blive søgt tilpasset Vestergårdsskolen og Købmandsskolen med hensyn til

murstensfarve, murede gavltrekanter, samt taghældning.

Forslaget vil nu blive drøftet mellem repræsentanter for skolen, skolenævnet og lærerne på den ene side og arkitekt og landskabsarkitekt på den anden side.

Det fremgår ikke, hvornår i 1981 fritidshjemmet vil stå færdigt. Fritidshjemmet er normeret til 60 børn i alderen 7-14 år.

EM

LEGEPLADS I SOMMERFERIEN

I sommerferien var der etableret en kommunal legeplads på Vestergårdsskolen. Legepladsen havde til huse i børnehaveklassernes lokaler og på børnehaveklassernes udendørs legeplads.

Det var magistratens 4. afdeling, der stod bag. Rundt omkring i Århus var der oprettet en række legepladser af hensyn til de mange børn, der ikke kunne fylde alle syv uger ud med ferie-aktiviteter. Nogle af legepladserne var anbragt på skoler som et supplement til de 'faste' kommunale legepladser. Og Vestergårdsskolen husede altså en af dem.

På den sidste dag besøgte KLUK legepladsen for at få et indtryk af, hvordan det var gået.

Det var to lærerstuderende fra Marselisborg seminarium, Jens Christensen og Minna Forchhammer, samt Niels Japsen, studerende på den Sociale Højskole, der tog sig af børnene, og således fik et praktisk supplement til deres uddannelse. Formelt arbejdede de som kommunalarbejder-ansatte.

Vejret havde givet dem nogle problemer, sagde de. For netop på grund af vejret måtte man opholde sig meget indendørs. Man følte ikke, at man kunne bruge tingene indendørs i den udstrækning, man kunne ønske sig. Man måtte tage hensyn til, at tingene 'tilhørte' børnehaveklasserne. Dog havde man fået bevilget 1000 kr. til indkøb af materialer.

Når vejret ellers tillod det, lagde man naturligvis størst vægt på de udendørs aktiviteter. Man byggede bl.a. et meget fint legehuse på pladsen. Mange af børnene - til og med 7. klasse kun-

ne deltagte - var kede af at se deres flotte hus falde, da oprydningen begyndte de sidste par dage. Man havde også bygget drager. Indendørs havde man lavet læderarbejder, vævet, tegnet og malet.

Børnene fra 1. til 4. klasse var i flertal. En lille statistik havde vist at legepladsen på Vestergårdsskolen havde haft det næststørste fremmøde af alle. I gennemsnit 14 børn om formiddagen og 13 om eftermiddagen. Man havde en fornemmelse af, at der kunne have været endnu flere, mange havde sikkert ikke bemærket at legepladsen var oprettet - selv om skolen havde sendt skrivelse ud herom, og der havde været annonceret i aviserne.

Da KLUK aflagde besøg var alle børnene ivrigt beskæftiget med at gøre rent og rydde op - med udsigten til en afslutningsfest med pølser og sodavand.

Lad os håbe, at Vestergårdsskolen også næste år kan være så heldig at få en sådan legeplads, hvis arrangementet gentages. Så vil sikkert endnu flere dukke op. Der er uden tvivl mange flere, der kan benytte sig af dette tilbud.

EM

HVAD LAVER PEDELLEN?

KLUK startede i sidste nummer en gennemgang af skolens forskellige 'service-faciliteter'. Vi fortsætter i dette nummer med at besøge skolens pedel.

De fleste har fra deres egen skoletid en vag fornemmelse af pedellens arbejde, men også på dette punkt er der sket meget siden forældrenes skoletid. Stig Farsø besøgte Vestergårds-skolens pedel, Per Kylling Sørensen, en aften mellem spisetid og TV-avis for at høre nærmere...

Hvad laver en pedel egentlig?

Uha, han laver mange forskellige ting. Men skal man sige det sådan helt generelt, så skal pedellen sørge for at de ydre rammer omkring skolen er i den bedst mulige orden. Det vil f.eks. sige at toiletterne er i orden, at skolegården er ren, at der er varme og varmt vand osv.

Hvordan forløber en normal arbejdsdag for dig?

Som sikkert de fleste forældre ved, bor jeg med min familie inde på skolens grund og har derfor ikke langt til arbejde. Når jeg om morgenen er stået op, går jeg kl. ca. 6.15 en hygge-rundtur rundt om skolen med min hund, før jeg låser skolen op kl. 7. Så skifter jeg håndklæder i gymnastiksalen og på toiletterne, kontrollerer om varmeanlægget er i orden og læser varme af. Jeg kigger herefter i min kalender, om der er særlige aftaler med arkitekt, håndværkere osv. Eller om det er flagdag, således at skolens flag skal hejses. Så er klokken efterhånden blevet otte og skolen er igang, og så er der morgenkaffe-pause.

Herefter begynder dagens mange gøremål. Der skal fejes gård, repareres vandhaner, renses vandlåse, repareres skabe og møbler, flyttes borde osv. Kl. 11 til 11.15 udleveres der glemte sager, hvorefter alle skolens affaldsspande skal tømmes.

Efter frokost kigger jeg op på kontoret, for at se om der er dukket nogle nye ting op, der skal ordnes, eller om der er knust noget.

Klokken halv-tre skifter jeg håndklæder i alle skolens værelser og låser skolens lokaler af. Allerede klokken fire kommer de første gymnastikdrengene og -piger, så gymnastiksalen skal låses op, og klokken halv-syv låses aftenskolens lokaler op.

Jeg slutter dagen med at gå en runde klokken 20.30 for endelig at slukke og lukke ca. 21.50.

Glemte sager

Glemmer børnene meget tøj i skolen?

Ja, det er kolossalt hvad, der glemmes. Gymnastiktøj, halstørklæder, vanter, kuglepenne, overtøj, ja endda træsko. Man kan jo undre sig over hvordan et barn kommer hjem uden sine træsko. Børn og forældre kan hente glemte sager hver dag fra 11.00 til 11.15. Cirka hver tredje måned bliver skabet ryddet og alle glemte sager lagt ud på et bord i sangsalen til besigtigelse for alle. Hvad der herefter er tilbage, bliver sendt til Politiets hittegodskontor. Hver gang går der tre store fyldte affaldsposer afsted.

Aldrig fri?

Vor samtale bliver afbrudt. Det ringer på døren, en pige skal have nøgler og instrukser. Gymnastiksalen skal benyttes i den kommende week-end til overnatning for idrætsfolk fra Aalborg. Et øjeblik efter er Per Sørensen klar til at fortsætte samtalen.

Har en pedel aldrig fri?

Nej, det har han ikke, men jeg synes det er et interessant og afvekslende arbejde, hvor man i det daglige har kontakt med mange forskellige mennesker. Men du kan godt skrive, at jeg synes, det er lidt irriterende når forældre sender lille Peter eller Elvira hen på skolen søndag morgen klokken halv-ti efter glemte vanter eller gymnastiktøj.

Iøvrigt, hvis der er nogen, der har fået den ide at låne gymnastiksalen eller skolen i fritiden, skal man henvende sig til Århus Kommunes fritidsafdeling.

Passer du skolen helt alene?

Nej, ud fra skolens størrelse normerer man pedellens arbejdstid. Her på sko-

len er der ca. 2500 arbejdstimer om året. Jeg har derfor fået en medhjælper, Knud Lauersen, som hjælper til to dage om ugen. Dette er en stor hjælp, især når der skal flyttes borde ved eksaminer og terminsprøver. Derudover kan jeg ved særlige lejligheder bestille håndværkere. I sommerferien bliver skolen f.eks. malet af malere ude fra byen.

Er pedellen skrap?

Jeg erindrer pedellen fra min skoletid som en der var meget skrap. Er du det?

Jeg er glad for at arbejde blandt børn og unge til daglig, så jeg håber da ikke, jeg virker skrap. Men det er klart, at der er visse retningslinier, der skal overholdes på en skole. Jeg synes, det var rart for eleverne at få såvel frugtbot som chokoladeautomat på skolen, men desværre er der endnu nogle, som ikke har opdaget at papirkurven er opfundet. Når skolegård og gange flyder med æbleskrog og drikkebægre, ja så synes pedellen jo desværre, at man må lukke disse to butikker et par uger til skræk og advarsel.

Klokken nærmer sig efterhånden pedellens aftenrundtur nr. 1 og KLUKs besøg hos Vestergårdsskolens praktiske livsnerve er slut.

At være skolepedel er, som det fremgår af vor samtale, altså ikke nogen loppetjans, men mange forskellige jobs samlet i et, med en arbejdstid praktisk taget døgnnet rundt.

Stig Farsø Nielsen

Det er forældrenes ansvar, at børnenes cykler er i orden

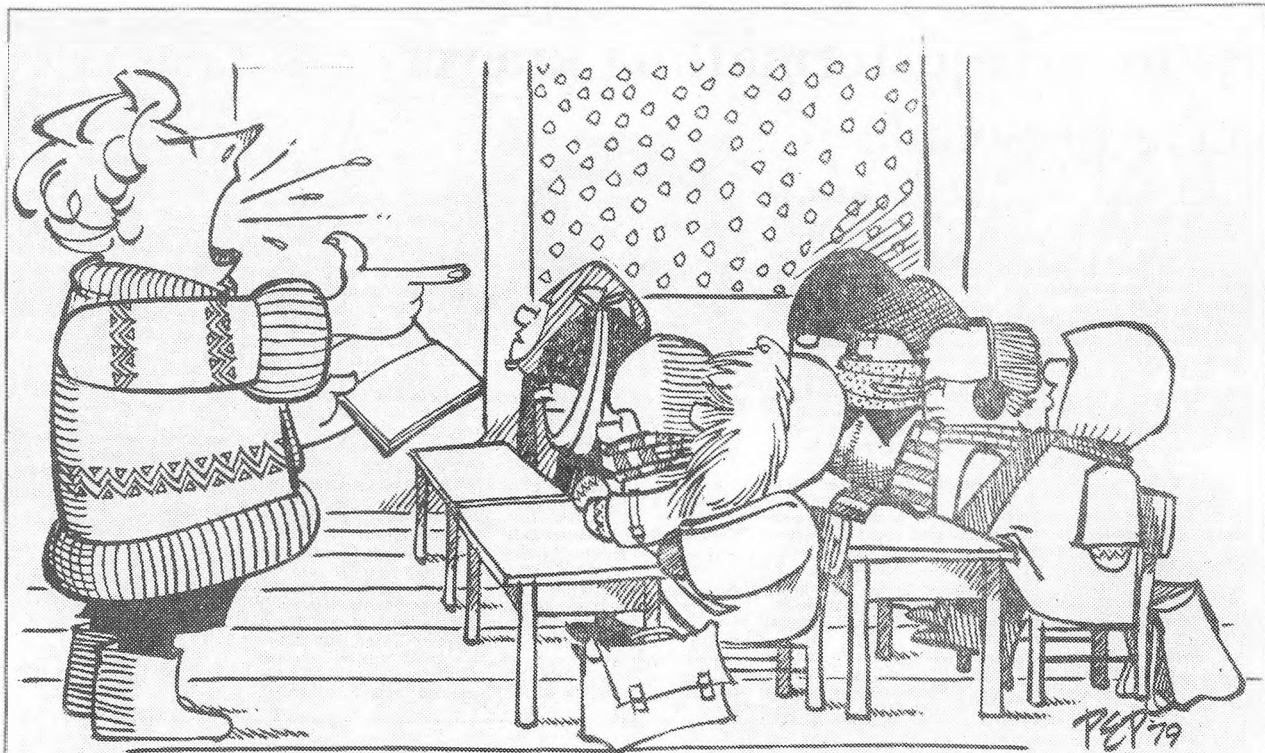
FA CYKLERNE I ORDEN

Vi går nu vinteren i møde. Det betyder blandt andet, at der er mørkt om morgenen, når børnene møder i skolen. Sørg for at cyklen bliver efterset. Er lygter og reflekser i orden?

Refleksbrikker på tøjet er stadig en god ide. Og pas på polar-frakkernes store hætter, de kan være farlige i trafikken. De virker som skyklapper og hindrer udsynet til siderne og bagud. En god gammeldags hue er en bedre løsning.

Medens vi er ved det, de lange halstørklæder, især på de små elever, opfordrer ofte til farlig leg. Det kan være fristende at trække i dem så knuden strammes. Det er ikke uden grund, at de er forbudt på skøjtebanen.

Skoleeleverne skal nu til at klædes varmere på, fordi der skal skrues ned for varmen i skolerne:

— KA' I IKKE HØRE? — TAG SÅ DE
LÆSEBØGER FREM. . .